

СУЧАСНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МОДЕРНІЗАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап ринкової трансформації в Україні потребує модернізаційних процесів на промислових підприємствах. Модернізація дає підприємству потенціал довгострокового економічного зростання, досягнення ефективності та конкурентоспроможності.

Атрибутом функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання є зростання мінливості зовнішнього середовища. Тож, з огляду на це, модернізація повинна забезпечувати підприємству гнучкість, своєчасну адаптацію до змін у ринкових умовах господарювання, та, безумовно, зберігати стійкість його розвитку. Тому питання модернізаційного розвитку підприємства у контексті збереження стійкості його функціонування є надзвичайно актуальним.

Необхідність модернізації вітчизняних підприємств сьогодні активно обговорюють. Розглядаючи питання модернізації, варто, перш за все, з'ясувати, що представляє собою процес модернізації в сучасних умовах господарювання.

Звертаючись до теорії поняття „модернізація”, слід зауважити, що загалом окремі автори мають на увазі зміну відповідно до новітніх, сучасних вимог і норм, наприклад, модернізацію технічного обладнання, виробничого процесу, що дозволяє підвищити його ефективність тощо. В останні роки модернізація підприємств розширилася за рахунок включення в неї сукупності робіт організаційного, економічного і соціального напрямів, що надає модернізації комплексно-цільового характеру. Цю категорію, як зазначає Н. В. Валінкевич, вже майже не ототожнюють лише з технологічним переоснащенням і реконструкцією індустрії виробництва. На сторінках українських наукових журналів зустрічається вже новий підхід до визначення цього поняття, а саме як організаційно-економічна модернізація [3].

Погоджуємося з думкою Ж. Д. Анпілогової, О. І. Бутенко [1; 2], що загалом модернізацію слід розглядати як явище і як процес. У першому аспекті модернізація – це будь-яка цілеспрямована прогресивна зміна. У другому аспекті модернізацію слід розуміти як багатосторонній процес цілого комплексу змін, у ході якого тісно переплітається безліч економічних і організаційних проблем, що має чітко сформульовану кінцеву мету та заздалегідь прогнозовані результати.

Н. В. Валінкевич стверджує, що модернізація має дві складові: а) об'єктивну – сукупність ресурсів (технічних, фінансових, інтелектуальних, природних); б) суб'єктивну – здатність та прагнення співробітників до продуктивного використання цих ресурсів. Успіх модернізації підприємства забезпечать її економічна і організаційна складові [3].

Вважаємо, що з метою підвищення конкурентоспроможності та забезпечення стійкості розвитку підприємства модернізацію необхідно

розглядати як постійно здійснюваний процес адаптаційних поліпшень основних компонентів його бізнес-моделі до змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі.

Отже, окресливши саме поняття модернізації, можна виявити об'єкти модернізаційних процесів підприємства. Ними стають не лише продукція та техніка, а й технологічні, економічні, організаційні, соціальні та управлінські аспекти та процеси.

Сполучене управління модернізацією та стійкістю функціонування підприємства, повинно базуватися на системі організаційно - економічного моніторингу. Він передбачає здійснення систематичного контролю та аналізу фінансово-економічного стану підприємства, індикаторів його стійкості, і рівня розвитку його виробничої системи, що дозволяє відстежувати стан системи в динаміці і своєчасно вживати заходів для підтримки стану рівноваги, зберігаючи позитивну тенденцію зростання технологічного рівня [4].

Моніторингу повинні бути піддані параметри виробничих систем, що характеризують рівень їх організаційно-технічного розвитку і стійкості. Організаційно-технічний рівень виробництва характеризують показники динаміки і технічного стану основних виробничих фондів, техніко-економічного рівня обладнання, ефективності використання ресурсів. Показники стійкості розвитку підприємства включають індикатори оперативної, тактичної та стратегічної стійкості.

Результати такого моніторингу дають системне уявлення про потенційну динаміку стійкості підприємства і дозволяють сформувати систему пріоритетів для побудови ефективних планів модернізації.

Список літератури

1. Анпілогова Ж. Д. Особливості модернізаційного розвитку промисловості України / Ж. Д. Анпілогова // *Інвестиції : практика та досвід*. – 2012. – № 15. – С. 99-101.
2. Бутено О. І. Модернізаційний проект суспільства шляхом його інноваційного розвитку / О. І. Бутенко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2009. – № 9 (99). – С. 50 – 56.
3. Валінкевич, Н. В. Концептуальні основи впровадження економічної модернізації підприємств у ринкових умовах господарювання / Н. В. Валінкевич // *Економічний часопис-XXI*. – 2013. – № 3-4. – С. 61-63.
4. Новикова Н. Б. Организационно-экономический инструментарий управления модернизацией промышленного предприятия как средство обеспечения устойчивости его функционирования и развития. Автореферат дис.на соискание уч. степ. к. э. н./ Н. Б. Новикова.–М. – 2012. 23 с.